

Journal of Social Sciences

Volume 28 | Issue 1

Article 1

1991-01-01

บทบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

บรรณาธิการ (1991) "บทบรรณาธิการ," *Journal of Social Sciences*: Vol. 28: Iss. 1, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cujss/vol28/iss1/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Social Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

วารสารสังคมศาสตร์

ปีที่ 28

ฉบับที่ 1

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์ฉบับ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับการพัฒนาชนบท” ยังคงสะท้อนปณิธานของกองบรรณาธิการที่ระบุไว้ในฉบับก่อนที่กำหนดให้แต่ละฉบับมี “แนวเรื่อง” เฉพาะวารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 28 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนเมษายน 2534 เป็นการประมวลการสัมมนาทางวิชาการในหัวข้อเดียวกันที่จัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่สมเด็จพระเทพฯ เจริญพระชนมายุครบ 36 ชันษา ในวันที่ 2 เมษายน ศกนี้ ดังปรากฏในหลักการและเหตุผลที่ผู้จัดคือคณะรัฐศาสตร์ได้แถลงไว้ ดังนี้

“สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงดำเนินพระกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของพลนิกรชาวไทยเป็นอันมาก พระองค์ทรงคำนึงความจำเป็นในการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ การเลี้ยงชีพของประชาชนในชนบทโดยเห็นว่า การพัฒนาที่แท้จริงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของพลนิกรในท้องถิ่นเองเป็นสำคัญ และทรงเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จักต้องมีการสืบสานวัฒนธรรมระหว่างอดีตกับปัจจุบันในกระบวนการพัฒนาชนบท ควบคู่ไปกับการประยุกต์เทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเจริญพระชนมายุครบ 3 รอบ ในวันที่ 2 เมษายน ศกนี้นั้น คณะรัฐศาสตร์ จึงเห็นเป็นโอกาสเหมาะสมในการจัดกิจกรรมเสนอผลงาน และบทความทางวิชาการโดยมีวัตถุประสงค์คือ

เพื่อเผยแพร่พระกรณียกิจด้านการพัฒนาชนบทของสมเด็จพระเทพฯ

- เพื่อแลกเปลี่ยนทรรศนะและข้อคิดเห็นทางวิชาการระหว่างนักวิชาการของไทยเกี่ยวกับแนวโน้มทิศทางและแนวทางการพัฒนาชนบทในศตวรรษหน้า และ
- เพื่อส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทไทยทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคองค์กรพัฒนาเอกชน”

วารสารสังคมศาสตร์ฉบับนี้จึงเป็นการประมวลการสัมมนาดังกล่าวทั้งในรูปบทความทางวิชาการที่นำเสนอในการสัมมนา และการบันทึกการอภิปรายทั่วไปโดยพยายามคัดเลือกประเด็นที่น่าสนใจมาถ่ายทอดโดยตัดทอนรายละเอียดลงน้อยที่สุด และเพื่อให้วารสารฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงได้นำเสนอบทวิจารณ์หนังสือในเชิง Book review ในหัวข้อเดียวกันแต่เป็นในเชิงกรอบทฤษฎี นั่นคือบทประมวลความหนังสือ Development Theory Critiques and Explorations โดย Professor A.H. Somjee ซึ่งเป็นนักวิชาการ

อาคันตุกะประจำคณะรัฐศาสตร์ ในช่วงหนึ่งได้นำเสนอไว้ในแง่ของการวิพากษ์ทฤษฎีการพัฒนาว่า ความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และปัจจัยอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีการพัฒนา ที่จนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นผลผลิตของนักวิชาการและอารยธรรมตะวันตกมาอธิบายปรากฏการณ์การพัฒนา และผลพวงของการพัฒนาในแต่ละท้องถิ่นและท้องถิ่น ได้เสมอไป การชี้ประเด็น “การพัฒนาโดยการพึ่งตนเอง” จะเป็นไปในกระแสเดียวกับที่ผู้อภิปรายและผู้เขียนบทความต่างๆ ได้นำเสนอในการสัมมนา และสอดคล้องกับ พระกระแสธารของสมเด็จพระเทพฯ เกี่ยวกับการพัฒนาซึ่งขออนุญาตเชิญมา ณ ที่นี้ ความว่า

“ผู้ที่ทำงานพัฒนาให้บรรลุสำเร็จได้จะต้องทราบตระหนักว่าปัญหาซึ่งเกิดขึ้นในที่ต่างกันและในสถานการณ์ต่างๆ กันนั้นย่อมมีความแตกต่างกันตามเหตุที่แวดล้อม และการที่จะนำวิชาการ หรือวิธีการใดๆ ไปใช้ให้ได้ผล ก็จำเป็นที่จะต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมและสถานการณ์ และในตัวปัญหาที่เป็นอยู่ให้ต้องแท้ จึงเป็นกิจสำคัญเบื้องต้นแห่งการบริหารงานพัฒนา เพราะความรู้ ความเข้าใจอันแนบแน่นนั้นจะทำให้ทราบว่าจะไรคือสาเหตุแห่งปัญหา อะไรคือผลที่จะติดตามมา และควรจะปฏิบัติกับปัญหาอย่างไร หากปราศจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้ดังกล่าว การบริหารงานทั้งปวงอาจไม่บรรลุผลตามที่ต้องการอย่างครบถ้วนได้”

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารสังคมศาสตร์ฉบับนี้จะให้สาระประโยชน์ทั้งทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติในเรื่อง “การพัฒนา” แก่ท่านบ้างไม่มากนักน้อย ฝ่ายบรรณาธิการยินดีน้อมรับ ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น เพื่อดำเนินงานทางวิชาการให้คงคุณค่ายิ่งขึ้นต่อไป

ปราณี ทิพย์รัตน์
บรรณาธิการ

FROM THE EDITOR

This issue of the Journal, celebrating the Third Cycle Birthday of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn on April 2, 1991, publishes the proceedings of a seminar on the topic of "H.R.H. Princess Maha Chakri Sirindhorn and Rural Development" organized in May 1991 by the Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

The rationale and objectives of the seminar were as follows.

"Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn in carrying out her duties has promoted the well being of the Thai people to a great extent. Her Royal Highness has paid attention to the necessity of raising the level of occupational life and of improving the livelihood of the rural people. She has also been most cognizant of the need to utilize culture in the process of rural development in conjunction with the application of new technology. Therefore, on the occasion of Her Royal Highness' Third Cycle Birthday on April 2, 1991, The Faculty feels it both an auspicious and appropriate moment to organize this seminar.

The objectives of the seminar are:

- to disseminate knowledge about Her Royal Highness' contributions rural development;
- to exchange views among Thai scholars on the directions and approaches to rural development for the next decade;
- to promote cooperation with agencies dealing with rural development in the public, private and non-governmental sectors"

The seminar proceedings, including discussions from the floor, have been included here with a minimum of editing out. It is supplemented by a kind of book review on the same theme but with a more theoretical flavour, this being a summary of A.H. Somjee's book, *Development Theory Critiques and Explorations*. Professor Somjee, a former visiting professor at the Faculty, engages in a critique of development theories by, among other things, emphasizing cultural diversity. He observes that because of this, development theories

spawned by western academics and in the Western tradition are not always capable of explaining development processes and consequences in other societies and localities. Furthermore, his stress on "development by self-help" appears quite in keeping with the general drift of opinions held by seminar participants and also with Her Royal Highness' views about development work

" Successful development work requires the appreciation of the different ways in which problems arise under different conditions and in different environments. The most basic and important task in administering development projects is to adapt knowledge and techniques so as to be appropriate to the environment, condition and problem in reality. Knowledge and deep understanding are required to get at the root cause of problems and their consequences. Only in this way can one know how to deal with problems. Without real understanding, comprehensive and conclusive problem-solving cannot be achieved.

The editor very much hopes that this issue of the Journal will prove to be of some use to academics and practitioners in the field of development, and is willing to receive comments and recommendations so that the Journal could be improved.

Pranee Thiparat
Editor